

ALMANACH

silničního běhu

1.–45. ročník

1974 - 2019

M i k u l č i c e

V Mikulčicích 20. 3. 2020 Zpracoval Jan Bělohoubek belohoubek.st@seznam.cz

Silniční běh Velká Morava

Jak to začalo?

V roce 1971 byl výkonostním sportem v Mikulčicích v létě pouze fotbal, v zimě stolní tenis. Pro příznivce sportu v zimě cvičení v tělocvičně v odboru ZRTV. Pro děti a mládež v létě nic. V té době se v naší obci zakládal SSM a já jsem přijal funkci sportovního referenta. Dal jsem si za úkol uspořádat alespoň jednu sportovní akci měsíčně. Mezi tyto akce patřily i běžecké závody, vzpomíná **Jan Bělohoubek**: „*Mikulecká míle od mého rodného domu č. p. 125 okruhem ke kinu, k lípě, k přejezdu a Dělnickou ulicí zpět (1570 m). Dále přespolní běhy, jako přebory obce v Břízkách. První proběhl 28. 10. 1973 a přeborníkem obce se stal Lubomír Bílík. Náš nejdelší běžecký závod od domu č. 125 k Božímuce v Moravské Nové Vsi a zpět měřil 7 km. Chtělo to však něco většího a hlavně pravidelného. Tak vznikl nápad uspořádat silniční běh na vykopávky (nyní Slovanské hradiště). Každý pořádný závod má mít název. Když na vykopávky, tak by se mohl jmenovat*

„Velká Morava“

Po ukončení prvního ročníku, který byl v sobotu odpoledne, jsme rozhodli, že závody budeme pořádat každý rok poslední březnovou nedělí dopoledne. V sobotu by to bylo obtížnější, protože na vesnici sobota byla pracovním dnem. Neděle zase kolidovala s bohoslužbami, ale nárážky jsme museli vydržet a za tu neděli trpět. Tento termín jsme udrželi až do 34. ročníku, to je do roku 2008. V roce 2009 jsme změnil den pořádání závodu na sobotu dopoledne.

Pořadatelem prvního ročníku se stal SSM, kde jsem byl sportovním referentem. Výbor TJ totiž o pořádání závodu neměl zájem. Další ročníky pořádal Atletický oddíl Sokol Mikulčice, který jsem založil 22. září 1974 a jehož jsem byl předsedou. Dal jsem do kupy skupinu lidí, která byla tahounem oddílu i Silničního běhu Velká Morava (dále jen VM). Předseda oddílu byl pravidelně ředitelem závodu.

Tradiční závod má svůj putovní pohár. Již při pořádání prvního ročníku byla zakoupena krásná broušená váza, jejíž tvar připomínal nálezy Velké Moravy a byl na ní vybroušen název našeho běhu. Podle dohody pořadatelů v té době obvyklé jej získá ten závodník, který vyhraje tři závody v řadě, nebo pět závodů s přerušením.

Rozhodli jsme se rovněž pro zmapování každého závodu v číslech i obrazech. Po nafocení prvního ročníku byl ustanoven oficiálním fotografem Svatopluk R u t a r. Zpracování výsledků, statistických údajů a kronik jsem si vzal na starost já.

Pořadatelé a rozhodčí

Tyto dva pojmy se při pořádání naší akce se prolínají. Většina z nás měla obě funkce. Jinak to pro zajištění bezchybného průběhu závodů nebylo možné.

Ačkoli mezi námi panovalo velké nadšení, bylo potřeba získat profesionální rozhodčí na zabezpečení hladkého průběhu závodů a aby byla dodržena pravidla Českého atletického svazu. Pomohli nám funkcionáři Okresního atletického svazu – Vojtěch Kopeček jako startér (celkem 20 x) a Ing. Josef Symerský jako vrchní rozhodčí (celkem 7x). Funkce dalších rozhodčích a pořadatelů obsadili sportovní přátelé z Mikulčic.

Z našich občanů byl ustaven organizační výbor běhu. Prvních dvacet ročníků obstaral tým ve složení:

ředitel závodů
zástupce ředitele
velitel tratí

Jan B ě l o h o u b e k
Jaroslav K o n e č e k
Jaroslav B ě l o h o u b e k

Tento tým zajistil potřebný počet rozhodčích a pořadatelů, kterých bylo každý rok potřeba 40. Od samého začátku bylo záměrem, aby ve všech funkcích byli Mikulčané. Podařilo se to však až ve 24. ročníku.

Ředitelé závodů

Ředitelem prvních dvaceti ročníků a předsedou atletického oddílu byl **Jan Bělohoubek**.

Za léta svého ředitelování vypracoval Jan Bělohoubek organizační řád závodů. Mimo jiné vytvořil podrobné propozice a formuláře, jako je seznam úkolů sestavených podle data plnění, tabulku rozdělení rozhodčích, kilometrovník na 10 km, časový pořad startu kategorií a celého sportovního dne. Při dodržování soustavně doplňovaných organizačních pokynů nemohlo organizátory skoro nic nemile překvapit. Je potřeba si uvědomit, že první ročníky se konaly v jiném politickém systému, nebyly počítače, tiskárny, mobily. Absence těchto pozdějších vymožeností logicky časově protahovala délku přípravy závodů oproti současnosti. A ještě jedno pravidlo muselo být dodržováno. Nemůže být nový ročník horší než ten předcházející.

Propozice závodů se dle atletických pravidel musely odeslat tři týdny před závody na krajské a republikové oddíly, na okresní oddíly dva týdny předem. Propozice a plakáty se musely dát schválit na okresní výbory. Pokud tam nebyla žádná chyba, trvalo schválení cca měsíc a půl. Po schválení byly tyto tiskopisy předány do tiskárny. K převzetí byly připraveny za další měsíc. Poté je bylo nutno zabalit do obálek, opatřit známkou a poslat. Posílaly se cca 60 oddílům a školám.

Propozice pro IX. ročník (1982) byly otištěny jako vzorové v celostátní brožurce pro pořadatele běžeckých závodů. V propozicích pro 23. ročník byl poprvé použit znak běhu VM složený ze symbolů z doby Velké Moravy. Zpočátku bylo tištěno i 50 kusů plakátů na barevný papír o rozměru A2. Jednou se stalo, že na plakát se vloudila chyba. Místo VO KSČ (vesnická organizace) tiskárna uvedla OV KSČ (okresní výbor). OV KSČ odmítl tento překlep akceptovat. K vytištění nových plakátů nebyl čas ani peníze. Proto bylo nutné tento překlep přelepit, což se podařilo.

V den pořádání Silničního běhu VM měl ředitel za úkol zajistit hladký průběh závodů ve všech vypsanych kategoriích. Musel dohlédnout na to, aby práce rozhodčích a pořadatelů na všech úsecích byla bezchybná. Výsledkem byla spokojenost po závodech jak u závodníků tak i pořadatelů. Při každém závodě bylo nutné vyvarovat se velkých chyb. Malé zůstaly ostatním utajeny, ale byly řešeny na setkání všech rozhodčích a pořadatelů, kde byl sepsán jejich seznam s tím, že se nesmí již opakovat.

V roce 1994 se 21. ročník tradičního silničního běhu nekonal. Důvodem byly problémy se získáním dotací pro uspořádání závodu. Proto Jan Bělohoubek z funkce ředitele odstoupil. Nenašel se nikdo, kdo by se této role ujal.

21. ročník závodu se konal naštěstí následující rok - 26. 3. 1995. Delší prodleva by s největší pravděpodobností konání závodů úplně ukončila. Ředitelem závodů se stal **Martin Bělohoubek**. Ředitelem byl do roku 2000 s výjimkou roku 1997, kdy odletěl na zkušenou do Ameriky. V tomto roce jej zastoupil exředitel **Jan Bělohoubek**.

Na jeden rok, na rok 2001, se funkce ředitele ujal **Josef Koneček**.

V roce 2002 (28.r.) pronikají do organizačního výboru ženy. Nová ředitelka závodů **Magda Husárová**, mimo jiné i předsedkyně atletického oddílu, žena ve funkci hospodáře Lucie Šlingrová a MUDr. Lenku Vlašicovou (9 x) nahrazuje spolužačka dvou předchozích MUDr. Hana Zugárková ve funkci zdravotníka závodů a další spolužačka Pavlína Salajková jako fotografka. Funkce hlavního rozhodčího se zhostil Jaroslav Mrkus a funkce sekretáře Jan

Bělohoubek, funkce velitele tratí Martin Bělohoubek. „Staří“ funkcionáři Jan Bělohoubek, Jaroslav Koneček a Jaroslav Bělohoubek ustavili závodní JURY.

V roce 2007 se ředitelka závodů **Magda Husárová** provdala za Pavla Hubačku. Tedy ke změně došlo jenom ve jméne ředitelky, nikoli ke změně osoby. Touto funkcí vykonávala po dobu 16 let, než předala pomyslné žezlo nové předsedkyni oddílu a tím i nové ředitelce VM **Pavlině Šteflovíčové**.

Funkce zástupce ředitele = v pozdějších ročnících hlavní pořadatel.

Je to nejbližší spolupracovník ředitele. Mimo jiné je jeho úkolem zajistit prostor startu a cíle. Prvních dvacet ročníků dělal zástupce ředitele **Jaroslav Koneček**, který těsně spolupracoval s Janem Bělohoubkem. V roce 1995 a 1996 měl funkci zástupce ředitele **Jan Bělohoubek**, který pomáhal synovci Martinovi, který byl ředitelem.

V letech 1997 až 2000 byl zástupcem ředitele **Josef Koneček**, ředitelem Martin Bělohoubek. V roce 2005 obsadil tuto funkci již pod názvem hlavní pořadatel **Jan Bělohoubek**.

Od roku 2009 je funkce hlavního pořadatele obnovena a zastává ji **Petr Bělohoubek ml.**

Hlavní rozhodčí

Tyto funkce prvních 23 ročníků zajišťovali „profesionálové“ z Okresního atletického svazu Hodonín a Atletiky Hodonín.

7 roků tuto funkci vykonával **Josef Symerský**, 13 roků **Miroslav Antoš** a po jednom roce **Zdeněk Měřinský Jaroslav Chalupník a Jan Herzán**.

Od roku 1998, to je od 24. ročníku, obsazovali tento post domácí funkcionáři. V roce 1998 až 2001 **Jan Bělohoubek**(4x) a v letech 2002 až 2006 **Jaroslav Mrkus** (5x).

Hlavní rozhodčí měl pod sebou startéra a velkou skupinu časoměřičů, zapisovatelek, rozhodčích na pořadí, rovnačů, sběračů čísel a auta na zahájení a ukončení závodu na 10 km. Ke změně došlo v roce 2007 (33. r.), kdy dohled nad jednotlivými běhy mimo dráhu převzal Běžecký klub Hodonín v čele s řídícím okresní soutěže Grand Prix **Pavlem Bílou**. Tato skupina zajišťuje celý servis závodů včetně výsledků. Tím odlehčují pořadatelům 50% povinností. Hlavním rozhodčím je **Antonín Koplík**, který je u nás v této funkci už 13 let.

Startér

Tato funkce je v počátečních letech obsazena osobou z OAS Hodonín. Prvním a dlouholetým startérem byl **Vojtěch Kopeček**. Vykonával tuto funkci nepřetržitě od roku 1974 do roku 1990 a pak ještě v roce 1995 a 1996. Celkem tedy 20x. Třikrát, v letech 1991 – 1993 byl startérem **Josef Koneček**. Od roku 1997 do roku 2007 (11x) byl startérem **Jan Bělohoubek mladší**. K ruce měl startér vždy pomocníka a spojky mezi závodní kanceláří a startovní čarou.

Později tuto funkci převzali rozhodčí BK Hodonín.

Závodní kancelář

Dokud nebyly počítače, závodníci byli zapisováni ručně do připravených tiskopisů. Ty připravoval **Jan Bělohoubek**, když byl ve funkci ředitele, později sekretáře. Na jeden tiskopis se vešlo 21 jmen. Na každou kategorii byla připravena tři vyhotovení. Kategorií bylo nejméně deset. Tiskopisy se vyplňovaly přes kopírák ve dvou kopiích, na hlavní závod ve třech kopiích. Jedna kopie byla pro hlasatele. Závodní kancelář měla svého vedoucího plus minimálně dvě osoby. Ručně se údaje vyplňovaly do roku 2007. Písmo muselo být pěkné – čitelné. V tomto roce již byly k dispozici počítače, které opatřil **Pavel Bíla**.

Údaje o závodnících včetně zde přidělených startovních čísel byly zapisovány v závodní kanceláři. Správné údaje poskytovali buď samotní závodníci nebo vedoucí družstev.

Prvních deset roků byl vedoucím kanceláře **Vladislav Kotásek**. V roce 1986 jej vystřídal **Jindřich Valoušek**, který řídil kancelář do roku 2001(12 x) s přestávkou dvou let, kdy jej nahradil **Rostislav Kotásek**. Pak se vedoucím kanceláře až do roku 2007 stal **Radovan Bílek**. Od roku 2007 funguje v závodní kanceláři jako zástupce Atletického oddílu pro výběr startovního od závodníků na 10 km. Funkcionářem závodu VM je již 19 let.

Do roku 1998 závodní kancelář shromažďovala výsledky, které předala **Janovi Bělohoubkovi** a ten je přepsal je do výsledkových listin. Psal je na psacím stroji na ormig (modrá blána), nebo na cyklostyl (černá blána). Někdy mu pomohla děvčata z ekonomické školy, která uměla psát na stroji. Výsledky mu pak za čokoládu tajně rozmnožily kolegyně v Armaturce Hodonín. Výsledkové listiny vložil do obálek, které oznamkoval a poštou rozeslal zúčastněným oddílům.

V roce 1996 při konání 22. ročníku byl v pojízdné buňce instalován školní počítač na zpracování výsledků. Obsluhovali jej učitelé ZŠ Mikulčice Mgr. Fialová a Mgr. Taptič a člen atletického oddílu Jaroslav Bělohoubek ml.

Od roku 1999 zpracovával výsledky **Pavel Bíla**, vedoucí soutěže GP Okresu Hodonín, zpracoval je pomocí počítače a přes internet rozesílal. Od roku 2008 pak převzal celou závodní kancelář.

Velitel tratí

První ročník zajišťovala tratě skupina SSM pod vedením **Miroslava Vávry** a Jaroslava Bělohoubka. Jakmile se stal hlavním pořadatelem závodů Atletický oddíl, velitelem tratí byl jmenován **Jaroslav Bělohoubek**. Tuto činnost vykonával 27 let až do roku 2001. Pak onemocněl a velitelem tratí se stal jeho syn **Martin Bělohoubek**. Tuto funkci vykonává již 18 let.

Velitel tratí má na starosti druhou největší skupinu pořadatelů. Nejprve je nutné vyznačit a zajistit tratě vložených závodů. Pořadatelé na trati zůstávají a zajišťují kontrolu. Pro viditelné rozlišení od závodníků jim byly pořízeny v roce 2010 žluté vesty se znakem Atletického klubu Mikulčice. Velitel tratí má na starosti i trať hlavního závodu.

Tratě pro vložené závody

Tratě pro děti a pro mládež byly vyznačeny v okolí hlavního fotbalového hřiště v přílehlém lesíku Břízky. V prvních ročnících závodníci běželi přes celý lesík, kde byly vyznačeny tratě v délkách podle kategorií. Později byl zvolen jeden okruh, který vedl kolem školky, pod remízkem a kolem fotbalového hřiště. Tento okruh závodníci běželi jednou nebo vícekrát podle kategorie. Na tratích byli přítomni pořadatelé, kteří kontrolovali, aby nikdo nepodváděl.

Závody byly pořádány v neděli dopoledne. Proto se některé přípravné práce k zajištění tratí prováděly již v sobotu odpoledne. Při třetím ročníku jsme při nedělním příchodu na hřiště zjistili, že nám někdo tu sobotní práci zničil. Tato skutečnost vedla k založení tzv. „**Úderné skupiny (UDS)**“, která měla za úkol v neděli ráno připravit tratě k závodům, prostor startu a cíle, závodní kancelář, výdejní místa čaje a vína vše do 8.00 hodin tak, aby se členové mohli připravit na plnění dalších úkolů v závodě. Sraz skupiny byl vždy v 6.30 hodin. Členství v UDS je bráno jako čestné.

Tratě vyznačovali pořadatelé vápnem a praporky. Když jsme v roce 1993 v sobotu prováděli přípravné práce, tak jsme říkali veliteli tratí Jarovi Bělohoubkovi, aby si na neděli nachystal černý uhelný prach místo bílého vápna. Předpověď se bohužel splnila. Padal sníh.

Při devatenáctém ročníku na jaře v roce **1992** se začalo rekonstruovat fotbalové hřiště. Hospodář TJ **Jaroslav Koneček** vyháněl buldozer z tratě závodů pět minut před startem. Vložené závody mládeže se konaly v hlubokém měkkém hliněném koridoru. V tomto roce byl zaveden letní čas a to nezvládli nejen závodníci, ale i někteří pořadatelé. Došli pozdě.

Po přestěhování závodů na návěs obce v roce 2008 byly tratě vytyčeny na asfaltu a zámkové dlažbě. Hlavní okruh od startu směrem kostel má 450 m a podle kategorií se násobí. Mladší kategorie běží na asfaltu před obecním úřadem a farou.

Hlavní závod - Silniční běh Velká Morava - délky tratě 10 km

Délka tratě hlavního závodu se měnila jen dvakrát. V prvním ročníku měřila 4,5 km. Ve druhém délka činila 9 km. Nakonec jsme se rozhodli pro trať o délce 10 km. Od 3. ročníku až do 33. ročníku (rok 2007) se trať v zásadě neměnila.

Závod byl odstartován na fotbalovém hřišti, závodníci poté zabočili doleva ke kinu, pak doprava přes obec na vykopávky. Otočka byla na **4,4 km**, pak zpět přes obec až do Dělnické ulice, na jejímž konci závodníci zabočili doleva na hlavní silnici a za lesíkem Břízky u lípy opět doleva kolem školky, pak zase doleva do cíle na hřišti.

Výškově: rozdíl mezi nejnižším bodem před mostem přes Kyjovkou a nejvyšším bodem na hlavní silnici za Břízkami je **18m**. V této verzi tratě běželi závodníci přes nejvyšší bod až v závěru závodu.

Příklad jedné z malých změn tratě. Ve 14. ročníku v roce 1987 se vzhledem k rozbahněné trati po předešlých deštích nemohlo běhat pod remízkiem. Proto byl posunut start mužů o 50 m nad remízek.

Velká změna nastala při konání **6. ročníku v roce 1979**. Kvůli pracím na fotbalovém hřišti jsme start přesunuli na návěs obce. To jsme netušili, že se ještě někdy na návěs vrátíme.

A vrátili jsme se před obecní úřad. Bylo to v roce **2008**, kdy se konal **34. ročník**. Tehdy už měla okresní běžecká soutěž 30 závodů a pořadatelé se stěhovali do středu obcí - za diváky. Tak jsme to zkusili. Pamatovali jsme si totiž, kolik diváků bylo na návsi při konání 6. ročníku závodu. Tolik diváků nikdy na hřišti nebylo.

Nový směr běhu je charakterově odlišný. Zpočátku se běží okruh v obci až na nejvyšší bod **+13 m** od startu, pak se běžci vracejí na návěs, kdy mají za sebou **2,6 km**. Čeká je skoro rovina na otočku na vykopávkách na **6,3 km**. Pak návrat do cíle po rovině, jen na posledním km o 5 m výše. Podle výškového profilu jsou poslední kilometry na pohodu, pokud nefouká vítr. Když není jižní a nevysílí závodníky již na cestě na vykopávky, tak je severní a dokončí dílo na cestě zpět.

Trať závodu je vyznačena vápnem a jsou označeny kilometry. Běží se za plného silničního provozu. Zvláštní označení má otočka na vykopávkách hlavně po diskvalifikaci Andreje Danilova v roce 1997. Od roku 1998 nám otočku zajišťuje **Josef Havlík**, který pracuje u Správy a údržby silnic Hodonín a používá k vyznačení otočky jejich techniku.

Nejlepší závodníci v hlavním závodě

1. ročník jsme uspořádali **30. března 1974**. Vzdálenost na vykopávky a zpět (9 km) se nám zdála poněkud velká, tak jsme závodníky a rozhodčí na vykopávky zavezli. Svazarmovskou V3S je vezl předseda MNV a Svazarmu p. Miroslav Bílík a tam byl odstartován závod na **4,5 km**. Startovalo 5 závodníků. **1. místo Petr Mazour** ze Zbrojovky Brno, dále v pořadí Vít Ingr z Vacenovic, Antonín Horňák z Kyjova, Václav Macháček z Vacenovic a Ladislav

Néma ze Skalice. Celkem bylo na startu 97 závodníků. V mladších dorostencích startovali Pavel a Petr Klimešovi z Kyjova - pozdější úspěšní účastníci v kategoriích mužů.

Ve druhém ročníku již byla trať dlouhá 9 km, běželo se z hřiště na vykopávky a zpět. Začala úspěšná éra závodníka ZVL Skalica **Jozefa Machálka**. Zvítězil i v dalších dvou letech, kdy trať měřila již 10 km. Ve 4. ročníku doběhl v čase **29:45**. Na druhém místě doběhl **Jozef Eichenbaum** v čase 30:50. Časový rekord Jozefa Machálka pod 30 minut vydržel 31 roků. Vzhledem k tomu, že zvítězil potřetí za sebou, putovní pohár mu nebyl propůjčen, ale získal jej natrvalo.

Pro vítěze pátého ročníku jsme zakoupili skleněný pohár, na který jsme nechali vybrousit nápis Velká Morava. Tento pohár je putovní a je uschován v našem archívu.

Vítězem pátého ročníku VM se stal **Jaroslav Kocourek** z Techniky Brno, čas 30:07. Následoval rok 1979 se startem u obecního úřadu. Zvítězil **Zdeněk Zalubil** ze ZVL Skalica v čase 30:02 Při manipulaci s pohárem spadlo jeho víko na beton a rozbilo se.

Týden před konáním 7. ročníku v roce 1980 provedla komise přeměření hlavní tratě o délce 10 km. Komise ve složení Jan Bělohoubek, Jaroslav Koneček, Jaroslav Bělohoubek, Stanislav Dřevěný, Petr Bělohoubek, Josef Koneček a Zdeněk Pavka prošla s 50 metrovým motouzem silnicí na vykopávky a zpět. Trať byla změřena a byly označeny úseky po 100 metrech. Důvodem byla snaha o vyvrácení stálých připomínek k délce tratě a nedůvěry k časům na ní dosahovaných. Přeměření potvrdilo, že výborné časy nejsou ve špatně změřené trati, ale ve výborné výkonnosti tehdejších běžců. Protokol o měření nám schválil Okresní atletický svaz a šéf komise rozhodčích Miroslav Antoš. Vítězem 7. ročníku, kterého se účastnilo 48 závodníků v hlavním závodě, se stal **František Kolínek** z Perné v čase 31:44, který už u nás závodil s bratrem v prvním ročníku v dorostencích.

Na trať se v dalším ročníku závodu vrátil **Jozef Machálek** a zvítězil ještě dvakrát, ale rekord nepřekonal. Následovali další vítězové, většinou republikoví reprezentanti – **Jaroslav Kocourek, Zdeněk Zalubil, Jiří Florián, Zdeněk Moravčík**.

V roce 1987 (14 r.) **zvítězil Zdeněk Mezulianik** z Rudé hvězdy Praha v čase pod 30 minut a to **29:55**. Bylo jasné a teplé počasí (12 stupňů) a foukal severozápadní vítr, to znamená po otočce proti běžcům. Bojoval sám, druhý Polák Andrzej Pech měl čas 30:20.

V 15. ročníku v roce 1988 zvítězil zástupce okresní atletiky **Tomáš Hromek** v čase 31:43 ze Sigmy Hodonín, rodák z Lužic.

Pak přiběhl **Petr Veselý**, který zvítězil 3 x, špička republikových vytrvalců **Róbert Štěkfo** v čase 31:08, další reprezentant **Petr Bukovjan**. Dobrý běžec **Jiří Florian**, čas 30:08.

V roce 1995 (21.r.) v čase pod 30 minut po bratrském souboji doběhli kyjovští odchovanci - bratři Klimešovi závodící za Duklu Praha. **Petr Klimeš** s bratrem **Pavlem** - oba ve stejném čase **29:57**. Počasí nebylo vstřícné, bylo zamračeno, 5 stupňů a silný vítr. Přesto doběhli v čase pod 30 minut.

23. ročník v roce 1997. Tento rok došlo k snad největší ostudě VM. Z důvodu **neoběhnutí otočky** na vykopávkách byl diskvalifikován z prvního místa, které získal s velkým náskokem, Andrej Danilov z Ukrajiny. Podle pravidel atletiky byla diskvalifikace v pořádku. Jenže šlo i o peníze. Za první místo v tomto roce byla odměna ve výši 5.000,- Kč. S Pavlem Bílou jsme se domluvili na finanční kompenzaci pro Danilova. Po diskvalifikaci byl vítězem vyhlášen **Michael Nejedlý**. Ten u nás zvítězil celkově zvítězil 4 x. Nejlepší čas měl 30:40 v roce 1999.

V roce 1998 se po loňské diskvalifikaci objevil na startu opět **Andrej Danilov** a byl z toho další čas pod 30 minut. Zvítězil v čase **29:55**. Ukrajinec běžel za pěkného počasí - jasno, 12 stupňů. Druhé místo si vybojoval Zdeněk Mezulianik v čase 30:05. V dalších dvou ročnících zvítězil **Michal Nejedlý**, pak další cizinec **Ivan Čotov**, ten zvítězil 2 krát. Při druhém startu

měl čas pod 30 - **29:59**, i když mu počasí nepřálo - 12 stupňů a déšť. Odkud pocházeli závodníci cizí národnosti – jestli z Ruska, Ukrajiny nebo Bulharska - nám nebylo známo, protože startovali za české kluby.

Ve 28. ročníku zvítězil **Pavel Dudr** z Dukovan v čase 31:13. Vítězem dalšího ročníku byl slovenský reprezentant **Miroslav Vanko**, který zvítězil ještě 2x. V roce 2007 ve 33. ročníku dokonce vytvořil nový rekord tratě **29:43**. Počasí bylo slunečné, teplota 12 stupňů a střední točivý vítr. Byl to poslední závod odstartovaný ze hřiště.

Od 34. ročníku, to je od roku 2008 startuje VM pravidelně na návsi Obce Mikulčice. A začíná diskuse. Jsou rekordní časy dosažené dílem původní tratě ze hřiště, nebo výkonnějšími běžci té doby. Zatím osm závodníků dosáhlo na čas pod třicet minut a všichni na trati ze hřiště.

A pro porovnání jsme si nemohli na nové trati přát lepšího běžce, než kterým byl reprezentant ČR **Jan Kreisinger**. Zvítězil v čase 30:04. Tento čas je zatím nejlepším časem při startech od obecního úřadu. Počasí bylo stejné jaké měl při rekordním běhu Miroslav Vanko.

35. ročník – 2009. Závod VM měl další velkou změnu. Uspořádali jsme jej **v sobotu**. Ve spolupráci s Mikuleckými vinaři se ze sportovního dopoledne stal celodenní sportovně - společenský den. V tomto roce mohl být překonán rekord trati. Na startu se objevili dva černí běžci zřejmě z Etiopie, kteří startovali za tým Bekescabi. Pořadatelé VM byla několikrát nabízena účast těchto běžců za úplatu ve výši 10 000,- Kč. Ačkoli organizátoři nepřistoupili na tuto dohodu, afričtí běžci se závodu nakonec zúčastnili. Zvítězil **Erkolo Ashenafi** v čase 30:37. Bylo snad nejlepší počasí v historii tohoto běžeckého závodu, sluníčko, bezvětrí a teplota 22 stupňů. Z toho vyplynulo, že těmto běžcům stačilo vítězství. Nešlo jim o dosažení co nejlepšího času. Stejný pokus provedla skupina podobných závodníků v Rohatci. Tam jim starosta požadovanou sumu zaplatil. Zaplatil za černé běžce, ale adekvátního výkonu se od nich nedočkal.

V roce 2010 začal vítězit **Martin Kučera**. Zvítězil v roce 2010, 2011, 2013, 2014, 2018 - tedy **5 x** a v počtu vítězství se dotáhl na Jozefa Machálka. Nejlepší čas měl při prvním startu v roce 2010 a to 31:10. Toho dne byla teplota 13 stupňů, ale v průběhu závodu spadly i kroupy. V roce 2012 přerušil Martinu Kučerovi šňůru vítězství **Lukáš Olejníček** časem 31:23. Martin byl druhý. V roce 2015 nahradil na nejvyšším místě Martina jeho o rok mladší bratr **Lukáš Kučera** a zopakoval vítězství i v roce 2017. Jeho nejlepší čas je 31:27. V roce 2016 přijela běžecká slupina z AK Kroměříž. Zvítězil **Milan Kocourek** v čase 31:05.

Ve 45. ročníku (2019) se dočkala vítězství hodonínská atletika. Zvítězil **David Kákona** z AK Hodonín v čase 32:06. Bylo velmi příjemné počasí, 16 stupňů, polojasno, slabý jižní vítr, který foukal po otočce závodníkům do zad.

Součástí hlavního startu jsou i veteránské kategorie. Od 4. ročníku veteráni nad 40 let, od 21. ročníku veteráni nad 50 let, od 30. ročníku veteráni nad 60 let, od 35. ročníku veteráni nad 65 let a od 39. ročníku veteráni nad 70 let.

Od roku 1992 od 19. ročníku běží 10 km i ženy. Do té doby běhaly jen na krátkých okruzích. Od 35. ročníku jsme zavedli pro ženy kategorii nad 35 let, od 38. ročníku kategorii nad 45 let. Ženský rekord tratě na 10 km drží časem **34:58 Marie Volná** z Železáren Prostějov z 26. ročníku.

Zdravotní zajištění

Od samého začátku jsme dbali na přítomnost zdravotníka při konání našich závodů. Zpočátku nám tuto službu zajišťovaly zdravotní sestry z Mikulčic – Helena Svobodová, Cyrilka Konečná, Ludmila Stodůlková, Eva Ducháčková nebo Eva Konečková.

Od roku 1991 nám zdravotní službu vykonávaly lékařky. Jako první se tohoto úkolu zhostila naše členka, doktorka Lenka Vlašicová, rozená Ježová, pak Hana Zugárková – Výmolová. Tuto službu nám poskytla i naše obvodní lékařka MUDr. Dagmar Svobodová.

K velké změně týkající se zajištění zdravotní péče došlo v roce 2004. Tedy v době konání 30. ročníku závodů VM. V tomto roce se našeho sportovního klání účastnil i Marek Jánoš, trénovaný fotbalista a člen Baníku Mikulčice. Vsadil se s kamarády, že VM uběhne pod 40 minut. Doběhl, lépe řečeno dovrávoral v čase 38:18. Po proběhnutí cílem se vyčerpáním téměř zhroutil. V té době jezdil zdravotník na hlavní trati v autě za posledním – nejpomalejším závodníkem. Takže v cíli žádný zdravotník nebyl. Nakonec to s Markem dopadlo to dobře. Bylo však nutné z toho vyvodit nějaké změny. Proto ředitelka závodu **Magda Hubáčková** zajistila lékaře i sanitku od firmy J&L LAB s.r.o., která poskytuje zdravotní službu. Tuto firmu později nahradila zdravotní služba Donera. To znamená že od 31. ročníku až doposud je zajištěna sanitka v cíli a lékař na trati. V otázce zdravotnického zajištění jsme tímto získali prvenství v seriálu MSBP.

Za celou dobu konání závodů jsme se naštěstí s velkými zdravotními problémy nesetkali. Z těch lehkých jsou to zejména u dětí výrony kotníků hlavně na tratích v Břízkách a oděrky na asfaltu v obci. U některých dospělých došlo k vysílení po doběhu bez větších následků. Zdravotní služba za sanitky to vždy vyřešila.

Hlasatel

U každé sportovní akce je důležité, aby byla provázena aktuálním hlášením. Sportovce i diváky je potřeba neustále informovat.

O funkci hlasatele moc velký zájem není. Hlasatelem musí být člověk znalý situace, výřečný a reagující na průběh závodů. Velmi důležité je technické zázemí. Na hřišti to bylo špatné.

V rámci ozvučení 7. ročníku v roce 1980 bylo nataženo telefonní spojení mezi hřištěm a MNV Mikulčice. Občané mohli slyšet prostřednictvím místního rozhlasu, co se děje na hřišti. Dlouhodobé problémy s ozvučením areálu jsme vyřešili až při konání 24. ročníku VM. O pomoc jsme požádali Telecom, s jehož službami jsme byli velmi spokojeni.

Na hřišti se střídali jako hlasatelé Miloš Pernica, Zdeněk Měřinský, Jan Bělohoubek, Jaroslav Koneček, Josef Koneček

U obecního úřadu bylo ozvučení zajištěno rovněž profesionály včetně obsluhy. Jako hlasatel se funkce ujal řídící soutěže MSBP **Pavel Bíla**. Jeho hlas je slyšet na všech závodech MSBP a o jeho odbornosti na tomto postu není pochyb.

Ceny

Ceny, diplomy a později i obálky s finančním obnosem jsme předávali nejlepším třem závodníkům na stupních vítězů, které vyrobil **Rostislav Kotásek**. Stupně používáme dodnes i na jiných atletických závodech.

Od 1. do 18. ročníku jsme oceňovali první tři nejlepší závodníky v hlavním závodě i ve vložených závodech. Dětem jsme předávali i diplomy. Vítězové okresního přeboru dostávali diplom OV ČAS.

Obstarat tolik materiálních cen bylo obtížné. Dvanáctinásobný vítěz kategorie veteráni Kaňa nás odrazoval od cen ve formě tašek. Tašek mají údajně všichni dost.

Od 3. do 13. ročníku dostávali dospělí nádherné diplomy, které osobně maloval **Rostislav Skopal**, kreslíř z archeologického pracoviště Mikulčice.

Pro vítěze kategorie muži 10. ročníku zajistil **Štěpán Hubačka** krásné poháry s nápisem VM a číslem ročníku.

Pro 14. a 15. ročník zajistil ceny pro vítěze **Milan Rampáček** z Keramiky Poštorná.

V roce 1992 (19.r.) jsme poprvé předali mužům na 1. – 6. místě finanční odměnu a to až do 43. ročníku. Výška odměny se odvíjela od možností pořadatelů. Podle toho, kolik sponzorů bylo ochotno přispět na pořádání závodu. Nejvyšší odměny byly předány úspěšným závodníkům 23. a 24. ročníku. Tehdy byli ocenění muži na 1. – 10. místě, veteráni a ženy na 1. – 3. místě. Celkem bylo na odměnách vyplaceno 16.800,- Kč. Vypsány byly ještě prémie za překonání rekordu tratě a za prvenství na otočce.

Nejvyšší prémie za překonání rekordu byla vypsána v roce 2006 (32.r.) a to 3.000,- Kč. Rekord však nepadl. V tomto roce vítěz obdržel nový putovní pohár. Pohár byl zhotoven s kameninovým podstavcem, kde jsou uvedena jména všech vítězů, která jsou postupně doplňována.

44. a 45. ročník (rok 2018 a 2019) na tom byly pro běžce finančně špatný. Po mnoha letech se nedávala prvním šesti závodníkům v hlavním závodě finanční odměna, ale jen medaile pro první nejlepší tři závodníky - replika nákončí na koženém podkladě zhotovená dle nálezů z období Velké Moravy.

Občerstvení

U tohoto druhu závodů se stalo pravidlem, že je pro závodníky po doběhu připraven čaj. My jsme zavedli ještě jeden druh občerstvení - svažené víno pro dospělé. Víno dodávali vinaři Jaroslav Koneček, Josef Koneček, nevinař Jan Bělohoubek a Pavel Hubačka. Obstarat tyto nápoje bylo úkolem hospodáře, který zajistil jejich přípravu.

Podávání čaje bylo velmi důležité zejména pro děti. Při pořádání prvních ročníků závodu jsme při přípravě nápojů potýkali s mnoha problémy. Neměli jsme nádobí ani protory. Od roku 1981 nám pomáhala paní Štěpánka Greová. Jako vedoucí školní kuchyně nám nápoje připravovala 18 roků. Po jejím odchodu do důchodu nápoje vařila Svatka Cibová. V posledních letech nám i s výdejem pomáhají Gurmáni z Mikulčic.

Další formou občerstvení byl bufet. Než byla na hřišti otevřena provozovna na občerstvení, nezbyvalo nic jiného, než navozit bufet na káře z obchodu. Po ukončení závodů zase nespotřebované zboží odvést.

Po závodech jsme závodníkům hlavního závodu zajistili chlebíčky, guláš, nebo obložené mísy. Bohužel se někdy stalo, že na poslední účastníky závodu pohoštění nezbylo. Důvodem bylo, že závodníci si s sebou vzali i své rodiny. Zejména v 6. ročníku závodů. Ve 44. ročníku kromě nápojů nebylo pro účastníky běhu na 10 km žádné větší pohoštění.

Po občerstvení následovalo hodnocení závodu. K tomu nás vyzval Rudolf Roučka, trenér ZVL Skalica, který stvořil takové běžci jako je Machálek, Einchenbaum, Buchta, Zalubil, Bíla, Varmuža, Novák, Zimovčák, Imrich, Nemá, Šmíd.

Sponzoři

V některých posledních letech výdaje na závody dosáhly částky až 50.000,- Kč. Tuto částku jsme museli obstarat tím, že jsme oslovili sponzory. Domnívali jsme se, že Silniční běh Velká Morava získá jméno, tím i finance na jeho další pořádání i na provoz atletického

oddílu. Naše domněnka byla správná. Ze zbytku sponzorských darů po ukončení závodů bylo například zbudováno doskočiště pro skok vysoký, které má hodnotu 90.000,- Kč.

Před rokem 1990 byly výdaje na závody nižší. Po revoluci se náklady zvedly kvůli všeobecně zvyšujícím se cenám. Začínající podnikatelé se ale do sponzorování nehrnuli. Chyběl generální sponzor. Prvních osm let po revoluci nás nepodpořil ani obecní úřad. Později se situace zlepšila.

Ředitelka závodů od roku 2002 - **Magda Hubáčková** - jako zaměstnankyně VZP získávala od zaměstnavatele na závody pravidelně nemalé finanční prostředky. Tento příspěvek byl velkou finanční injekcí, která umožnila, aby závody neztratily svou úroveň. Spolupráce s VZP je pravidelná, trvá doposud.

Pro 32. ročník byl získán hlavní sponzor **Skupina ČEZ**, která věnovala běhu 50.000,- Kč. Mohly být zvýšeny odměny za pořadí, byly zvýšeny prémie za nový rekord a čas pod 30:00 minut. Zvítězil Miroslav Vanko s časem 30:33. Rekord překonán nebyl, i když počasí bylo optimální. Nebyla tedy vyplacena odměna za překonání rekordu. Byl zakoupen nový putovní pohár.

Před závody 38. ročníku v roce 2012 se ozval pořadatelům náš rodák **Josef Mayer**. Jeho rodiče bydleli na okraji Mikulčic – část Těšice v posledním domě u rybníčka Kafíčko. Nabídnul zajištění sponzorů. Nakonec nám v podnicích Čech sehnal 40.000,- Kč.

V roce 2016 vstoupilo mezi sponzory vinařství **Dvořáček LTM** z Mikulčic. Každý závodník na trati 10 km si odnesl sedmičku vína.

V polovině roku 2019 jsme dostali finanční dar ve výši 300 000,00 Kč pro Silniční běh Velká Morava od pani **Dany Zátopkové**. Dar byl přijat a pani Zátopkové byl zaslán děkovaný dopis i s plánem, jak bude s darem naloženo.

Vyjmenování jsou jen největší sponzoři, ale těch malých byla stovka. Občané a podnikatelé obce, okresu, kraje, ze sportovních organizací. Všem patří poděkování za podporu našeho závodu.

Účast běhu ve vyšších soutěžích

Moravsko - Slovenský běžecký pohár (MSBP)

V roce 1979 byla založena soutěž vytrvalců Okresu Hodonín. Založil ji **Jan Bělohoubek**, který v té době byl předsedou Okresního atletického svazu Hodonín a stal se prvním řídicím soutěže. V prvním ročníku byly závody: Velká Morava, Běh kolem zámku v Čejkovicích, Běh osvobození Vacenovic a Štěpánský běh v Kyjově.

V roce 1987 vznikl nový model soutěže s názvem GRAND PRIX. Bylo do ní zařazeno 17 závodů. Novým řídicím soutěže se stal **Pavel Bíla**

34. ročník silničního běhu Velká Morava, který byl pořádán v roce 2008 na návsi před obecním úřadem, byl vyhodnocen jako nejlepší závod GRAND PRIX 2008 a nabylo to poprvé. Součástí seriálu GP bylo nově 22 závodů. Silniční běh Velká Morava si stále drží vysokou úroveň. Vyhodnocen byl i v roce 2004 byl rovněž vyhodnocen jako nejlepší a v roce 2007 skončil na druhém místě.

V roce **2009** založil Běžecký klub Hodonín novou běžeckou soutěž Moravsko – Slovenský běžecký pohár. Řídicím zůstává Pavel Bíla a soutěž stále vede. V tomto roce má pohár 33 závodů. Součástí Moravsko-Slovenského běžeckého poháru je Hodonínský běžecký pohár mládeže pro děti, kde je zařazeno 13 závodů.

Pavel Bíla jako zastřešující orgán zajišťuje od roku 2007 pro všechny závody v poháru tzv.

rozhodcovský servis. Pořadatelé závodů si tuto službu hradí, ale mají o 50% méně starostí a hlavně odpovědnosti.

Cyrilo – Metodějský maraton- Běžecká tour

V roce 2009 založil Jihomoravský kraj včele s hejtmanem a běžcem **Stanislavem Juránkem** nový seriál. Jsou to čtyři závody – Velká Morava Mikulčice, Šaratice – Mohyla míru, Velká cena Města Holíč a Svatováclavský běh Blažovice. Součet délky tratí těchto závodů je maraton. Výsledky na 10 km zajišťuje VSK Universita Brno. Řídícím soutěže je **Petr Kotyza**. Silniční závod VM tím získal zdarma čipy, které má každý závodník na 10 km k přesnému určení pořadí.

Hosté

V prvních ročnících do roku 1983 byl jmenován vedle organizačního výboru i čestný výbor. Složený byl z místních předsedů společenských složek. Někdy souhlasili s účastí v čestném výboru i funkcionáři z okresních složek. Existence čestného výboru sestaveného z vysokých funkcionářů zajistila hladké vyjednávání o přípravě závodů. Členové výboru se účastnili předávání cen vítězům.

V roce 1978 při pátém ročníku se účastnili zahájení závodů a předání cen nejlepším mužům **akademik Josef Poulík a dr. Zdeněk Klanica**, oba čelní představitelé Akademie věd ČR a archeologického výzkumu Mikulčice.

Tradičním hostem závodů VM se stal **Josef Zimovčák**. Závodil v Mikulčicích jako běžec celkem 9 x a nejlepší čas měl 32:19. Jako host k nám jezdí v roli předjezdce na vysokém kole při hlavním závodě.

Nejvýznamnější hosté k nám začali jezdit v roce 2004, kdy jsme pořádali jubilejní 30. ročník. Využili jsme známosti místostarostky naší obce **Aleny Kotáskové** s paní **Danou Zátopkovou** - její tetou. Paní Kotásková domluvila návštěvu paní Zátopkové, která k nám přijela v čele delegace Českého klubu olympioniků, ve které dále byli Oldřich a Pavel Svojanovští, Jiří Adam, Karel Enge, Antonín Procházka a Ivan Satrapa. Sportovci k nám jezdí každý rok, vozí poháry pro nejlepšího muže a ženu. V roce 2012 byla v delegaci další slavná žena - gymnastka Věra Čáslavská.

Na podzim roku 2016 utrpěla paní **Dana Zátopková** těžký úraz nohy, přesto v roce 2017 do Mikulčic přijela a zhostila se funkce startérky hlavního závodu. V tomto roce slavila jubileum 95 let a třeba i proto si novinářům povzdechla, že příští rok již asi nedojede. A jak předpověděla, v roce 2018 neprijela. Neprijel ani její „opatrovník“ **Karel Enge**, který zemřel. Oba k nám jezdili od roku 2004. Přijeli 4 olympionici v čele s bratry Svojanovskými. Na hodnotící schůzi 45. ročníku proběhla i debata o další spolupráci s Českým klubem olympioniků. I přes nesouhlas některých osob s přítomností olympioniků na závodech VM výbor Atletického oddílu Mikulčice jednoznačně rozhodl, že jejich účast patří k tradici závodu a tito budou vždy vítáni. ČKO bude jezdit, ale paní Dana Zátopková ne. Zemřela ve věku 97 let 13. 3. 2020.

„30.“ výročí

Na rok 2004 připadlo 30. výročí založení Atletického oddílu Baník Mikulčice (22. 9. 1974) a 30. výročí Silničního běhu Velká Morava (30. 3. 1974). Tato výročí jsme pojali ve velkém. Po uspořádání 30. ročníku běhu VM jsme připravili **slavnostní zasedání** k oběma těmto výročím.

Ve 13 hodin byla v Kulturním domě Mikulčice zahájena výstava, která byla věnována těmto výročím. Výstava byla sestavena z fotek a tiskopisů z archivu obecního kronikáře a fotografa VM Svatopluka Rutara a z kronik a archivu Jana Bělohoubka. Výstava byla otevřena i v pondělí pro žáky a zákyně Základní školy Mikulčice.

Ve 14.30 hodin bylo zahájeno slavnostní zasedání. Přípravný výbor tvořil Jan Bělohoubek, Jaroslav Koneček, Magda Husárová, Lucie Šlingrová, Svatopluk Rutar, Martin Bělohoubek a Alena Kotásková. Mezi hosty byli členové Českého klubu olympioniků v čele s olympijskou vítězkou Danou Zátopkovou a ředitelka OS ČSTV Anežka Kučerová. Bylo pozváno 193 pořadatelů VM, běžců hlavního závodu na 10 km, běžců z Mikulčic ve vložených závodech, rozhodčích, členů atletického oddílu Mikulčice a hostů. Občerstvení a posezení bylo připraveno na předpokládanou 70% účast. Dostavilo se 50% pozvaných.

Důležitou součástí tohoto slavnostního zasedání bylo poděkování sportovním funkcionářům Mikulčic.

Medaili ČSTV za práci ve prospěch tělovýchovy a sportu byla předána Svatopluku Rutarovi a Vladimíru Bílíkovi.

Čestné uznání ČSTV bylo předáno Zdeňku Bílíkovi, Rostislavu Kotáskovi a Jaroslavu Bělohoubkovi.

Pamětní plaketu za zásluhy o atletiku a Silniční běh Velká Morava (více jak 20 účastí) převzal: Jan Bělohoubek, Jaroslav Koneček, Jaroslav Bělohoubek, Svatopluk Rutar, Vojtěch Kopeček, Jaroslav Mrkus a Josef Koneček.

V kulturním programu vystoupil dětský soubor a sbor Kalina pod vedením Aleny Kotáskové za doprovodu cimbálové muziky primáše Pavla Klubuse. Bohužel jsme podcenili publikum. Oddělení běžců vyrušovalo vystoupení stálým sdělováním svých „důležitých“ zážitků z běhu.

U příležitosti výročí byla vydána pamětní vlaječka Atletického oddílu Baník Mikulčice.

Na zajištění občerstvení věnoval ZP Mikulčice, a.s. jednoho vepře a na stůl se dostalo vepřo-knedlo-zelo, které uvařily kuchařky MŠ, Štěpánka Greéová, Zdenka Konečná a Věra Všetulová. Speciality zpracoval Slávek Sýkora - obarnica, tlačěnka, škvarky, jitrnice. K pití bylo připraveno pivo, víno a káva.

Kroniky

Každý ročník 1. – 40. má svoji kroniku. Výsledky, statistické údaje a sestavení kronik si vzal za úkol **Jan Bělohoubek**.

Rozhodli jsme se rovněž pro zmapování každého závodu v číslech i obrazech. Po nafocení prvního ročníku byl ustanoven oficiálním fotografem **Svatopluk Rutar**. Fotky zhotovoval až do roku 2006 (32.r.) Poté jsme přešli na digitální fotografii. Funkci fotografa převzal **Petr Bělohoubek**. Nutno však podotknout, že mladí jsou „velmi zaneprázdnění“, takže někdy bylo těžké dostat fotky i za týden po ukončení závodů. Proto byly do kroniky opět použity fotky od pana Rutara, které nadále zhotovoval pro obecní úřad. Poslední samostatná kronika je ze 40. ročníku. Na posledních pět ročníků doposud nebyly předány fotografie od jejich zhotovitele vůbec. Proto existuje už jen jedna kronika zejména s výsledky závodů bez fotografií.

Kroniky prvních ročníků byly dávány do složek s rychlovazačem. Při pohlížení se rozvazovaly a nebyly vzhledné. Dle rady **Pavla Bílý** se kroniky nechaly svázat. Svázal je sám Pavel Bíla, který je vyučený knihař. Za odměnu mu byla zakoupena tepláková souprava. Popisky fotek v kronikách dělal většinou Antonín Bělohoubek – otec Jana Bělohoubka.

Po zavedení počítačů se přešlo na popis fotek přes počítač a uložení do průhledných složek a šanonů.

Z kronik se dá vyčíst stav sportovního areálu Břízky, stav obce Mikulčice, počasí v den závodu, nálada na běhu a lidí kolem běhu. Tváře sportovců, pořadatelů, hostů a občanů naší obce, bohužel některých již jen v kronikách.

Ztráty

Za 45 let silničního běhu se objevilo v seznamech rozhodčích a pořadatelů 380 jmen a 1662 jmen závodníků na 10 km. Někteří odešli z funkce, nebo odešli pro stáří.

Vzpomínáme:

Petr Bělohoubek (7.2.1960 – 12.1.1987). Zemřel v roce 1987 ve věku 27 let. Byl vychováván na funkci hospodáře závodu (11x)

Jan Bohun (16.1.1945 – 12.12.1989) odešel po těžké nemoci. Byl časoměřičem na VM (6x) a i na závodech AO

Svatopluk Rutar (29.1.1927 – 5.11.2016) zemřel náhle ve věku 89 let. Osobní fotograf Velké Moravy (31x) a všech závodů atletického oddílu

Jaroslav Bělohoubek (7.4.1952 – 11.10.2004). Zemřel v 52 letech po dlouhé nemoci. Na VM působil 28 roků jako velitel tratě

Vladislav Kotásek (16.7.1938 – 21. 6.2016) zemřel po dlouhé nemoci ve věku 78 let. 12 x na VM jako vedoucí závodní kanceláře

Marek Kotásek (4. 4. 1975 – 18. 2. 2008) zemřel ve věku 33 let. Na VM 10 x jako kontrolor na trati a obsluha cílové kamery

Karel Kolenko (12.12.1951 - 20.3.2019) zemřel ve věku 67 let. Obětavý rozhodčí. Na VM 13 x jako časoměřič a rozhodčí na závodech atletického oddílu.

Zdeněk Bílík (21.6.1924 – 31.12.2011) zemřel ve věku 87 let. 5 x na VM jako časomíra

Naše řady opustili i funkcionáři OAS Hodonín, kteří stáli u začátků Silničního běhu Velká Morava – Vojtěch Kopeček, Miroslav Antoš, Josef Symerský

Vzpomínáme i na závodníky Pavola Buchtu 16 x startoval na VM, Josefa Šťavíka 22 startů, Františka Zvědělíka (1944 – 4.9.2008) 9 startů na VM.

Malá Morava

V týdnu před VM jsme začali pořádat přespolní běh Malá Morava pro děti naší ZŠ jako nominaci na VM. První ročníky byly v roce **1989, 1990, 1991**.

Pak začala nová doba, která do sportu přinesla úbytek sportující mládeže. Škola negativní vztah dětí ke sportovním akcím, třeba i ve školním čase, podporovala. Ve vložených závodech proti roku 1989 to bylo v roce 1991 o minus 90 startujících.

MM jsme obnovili v roce **2003** a stále ji pořádáme. Malá Morava se pořádá jako terénní závod ve sportovním areálu Břízky. Výjimkou byl rok 2015, kdy se MM pořádala v pátek **20. března 2015** jako součást otevření nové tartanové atletické dráhy. Od roku 2009 se do MM zapojily děti Mateřské školy Mikulčice.

Statistika

Statistiku od samého začátku až do 45. ročníku zpracovává **Jan Bělohoubek**. Je to soustavná a časově náročná práce s čísly. Do roku 2000 byla prováděna ručně, později přes počítač.

Zpracování statistických údajů bylo jednodušší a vzniklo mnoho nových přehledů. Přehledy se pak vkládaly na internetové stránky: <http://akmikulcice.wbs.cz>. Otázkou je, jak a zda vůbec se na stránkách využívají.

V roce 2012 vydal sekretář Jan Bělohoubek po vzoru knihy Běchovice rozšířenou Statistiku 37 ročníků VM. Na 35 stránkách shromáždil nespočet údajů ze Silničního běhu VM.

Nebýt statistiky nebyl by ani tento almanach.

Perličky jednotlivých ročníků

3. ročník - startoval také legendární běžec **Jarda Štrupp**
4. ročník - milicionáři z Tabáčky měli zajistit spojení s vykopávkami. Nic nezajistili, ale moc projedli v hospodě u Lukovských.
5. ročník (1978) - hlavní rozhodčí Ing. Josef Symerský se v 5. ročníku opozdil a jako náměstek Rybeny přivezl omluvenku - dva kartony s 50 uzenáči. Omluva byla přijata.
6. ročník - (na návsi) poprvé použit náš nový transparent START – CÍL s nápisem Velká Morava. Velká účast diváků – občanů. Na žádost, aby cimbálka hrála na otočce, jako je to na maratonu v Košicích, odpověděl vedoucí muziky, dej 2.000,- Kč a hrajeme.
7. ročník - ročník na recepci na myslivecké chatě se pojídaly chlebičky od žen ZRTV. Kamarády ze Skalice rozváželo zapůjčené auto z JZD o půl noci.
8. ročník - recepce v zasedačce tělocvičny, ale zase chyba. Chlebičky od žen ZRTV snědli první závodníci.
9. ročník - Jozef Machálek, se prvním místem v čase 30:08 se rozloučil se sportovní kariérou v republice. Odešel nám do Švédska. Zaveden letní čas a to nezvládli nejen závodníci, ale i někteří rozhodčí.
10. ročník (1983) - někdy se dávali všem běžcům na 10 km sádrové plakety s kopiemi nálezů VM, které nám dělali na archeologickém výzkumu. Vedoucí výzkumu nám vytkl, že plakety někdo prodával v Hodoníně na Maríně.
11. ročník - prostor startu od fotbalového hřiště je oddělen zábradlím. Byly problémy postavit stupně vítězů na nové travnaté ploše fotbalového hřiště, které bylo následně v létě 1983 otevřeno. Fotbalisté byli na trávník velmi hákliví.
12. ročník - teplo provázející tento ročník umožnilo recepci v nově opravené klubovně starých šaten. Působilo i na skupinu závodníků od Brna, kteří vysílení podcenili alkohol a v bujaré náladě zastavili vlak u lužického nádraží.
14. ročník - pro velké bahno po předešlých deštích se nemohlo běhat pod remízem. Posunut o 50 m byl i start mužů.
15. ročník (1988) - Rekordní účast v mladším žactvu: mladší žáci 106 startujících, mladší žákyně 101 startujících. V obou kategoriích se startovalo ve dvou rozběhích.
17. ročník - za atletickou dráhou je vidět vrtná věž MND, která měla zjistit, zda je v zemi voda vhodná pro zavlažování fotbalového travnatého hřiště. Bylo ji velmi málo, a tak studna byla nepoužitelná. Závodníci se mohli rozvíčovat na nové atletické dráze.
19. ročník - když muži a ženy, poprvé na 10 km, vybíhali na trať, svítilo slunce, ale od vykopávek je provázela sněhová bouře. Poprvé startovala kategorie žen na silnici 10 km v počtu 3. Poprvé dostali nejlepší dospělí finanční odměny. U mužů prvních šest.
- Rok - 1994. Poslední březnovou neděli, kdy se měl konat další ročník běh VM, ale nekonal, se sešel bývalý ředitel závodů v pohostinství Na hřišti s jeho šéfem Vladimírem Tománkem, který byl v roce 1974 předsedou SSM, pod jehož záštitou závody začínaly. Byly vzpomenuy i věty z roku 1974: *Laďa – SSM bude a na Velkou Moravu si nikdo nevzpomene. Jan – Já myslím, že to bude obráceně. Velká Morava bude, ale SSM již nebude.* Pravda je známa. Žádný z funkcionářů běhu toho dopoledne na hřiště nepřišel zavzpomínat.
23. ročník - bojkotování našich závodů pohostinstvím Na hřišti. Stan pro rozhodčí nesplnil očekávání, silný vítr (skoro uragán) nám ho odnášel.
24. ročník - o nás jako o neschopných pořadatelích mluvil na obecním zastupitelstvu zástupce starosty p. Marek. Říkal, že nám závodníci s čísly bloudili po obci a hledali cíl.

- To byli ti, kteří vyklusávali a zapomněli odevzdat startovní čísla.
25. ročník (1999) –od tohoto roku se závodníci mohli schovat i pod střechu tribuny na fotbalovém hřišti, ale taky se tu schovaly děti při běhu vložených závodů.
26. ročník (2000) - po stránce pořadatelství nejlepší ročník. Nebylo jednoho škokbrtnutí, ani skrytého. Kromě obsluhy počítače GP byly všechny posty obsazeny Mikulčany a každý si plnil svou funkci od nástupu UDS až do skončení závodů. Rozhodčí byli velmi viditelně označeni žlutými vestami zapůjčenými z GP. Od té doby jsme vítali rozhodčí od počítače sloganem „Štýry vesty“). To proto, že prý se jim čtyři vesty ztratily.

Dva týdny před VM, 18. 3. 2000, jsme uspořádali **Mistrovství Moravy a Slezska v přespolním běhu pro rok 2000**. Tratě pro všechny kategorie byly vyznačeny ve sportovním areálu Břízky. Někteří závodníci přijeli na MMaS, protože se mysleli, že je to Velká Morava.

27. ročník - post ředitele závodů obsadil v tomto roce předseda atletického oddílu Josef Koneček. Na recepci po závodech nás pozval do svého nového sklepa. Jako pohoštění nachystal obložené mísy a víno.
Závodní kancelář byla v přestavovaném pohostinství Na hřišti
30. ročník (2004) - medaile do vložených závodů dodala GRAND PRIX, rovněž malé účastnické diplomy a propisky pro každého ve vložených závodech.
Jedna ze závodnic neudržela v sobě tolik dobrot a vyzvracela se na kulturáku pod Fanošem
31. ročník - jako předjezdec startovního pole mistr světa na vysokém kole Josef Zimovčák a nechal závodníky daleko za sebou. Pak k nám jezdil skoro pravidelně.
32. ročník - v tomto roce se závody uskutečnily 19. března a sníh slezl ze silnice ve čtvrtek před závody. V den závodů bylo 7°C, slunečno a severní vítr.
33. ročník - zlepšili jsme okolí startu: cílová brána New Balance, reklamní panel za stupni vítězů, elektronická časomíra. Digitální fotografie VM se již večer v den konání závodů objevily na běžeckých internetových stránkách.
34. ročník - pro větší informovanost dětí ZŠ a jejich rodičů byl vydán Zpravodaj „Atlet“ s pokyny, co dělat před závody, v průběhu a po doběhnutí do cíle. Byl vydáván 7 roků.
35. ročník – na startu se objevili běžci z Etiopie. Přihlášen byl i rekordman trati Miroslav Vanko. Na závod nenastoupil, že by velká konkurence.
36. ročník - typické aprílového počasí. Mládežnické závody proběhly za slunečného, i když zkraje ne teplého počasí, ale potom až 13°C. Ale účastníci hlavního závodu již ví, co to je aprílové počasí. Po polovině závodu je stihla bouřky s prudkým deštěm a kroupami. Podle vlastních slov si dost vytrpěli. Na deseti kilometrech v otevřené trati to asi nemají lehké nikdy.
37. ročník - v nové soutěži o třídu s nejvyšší účastí zvítězila 5. třída. Měla na startu 12 členů, což je 52% třídy.
38. ročník - poprvé byl předáván putovní pohár nejlepšímu „Mikulčanovi“ na 10 km. Pohár věnovala Restaurace Na Rychtě, víko a štítek se všemi nejlepšími Mikulčany zajistil AK Na rok jej získal Jiří Hubačka
V tomto roce byla v delegaci ČKO Věra Časlavská. Sponzorem tehdy byl i poslanec Zdeněk Škromach. Ihned, jak se objevil ve dveřích obecního úřadu, na něj Časlavská nechutně vystartovala
39. ročník - ve dvou závodech a to VM a MM odzávodilo v roce 2013 celkem **384** mládežníků, což je vyrovnaný rekordní počet z roku 2012.

41. ročník (2015) - po čtyřiceti letech nebylo v organizačním výboru běhu Velká Morava jméno Jan Bělohoubek. Ten pomalu odcházel do funkcionářského důchodu.
42. ročník - nejhorší pro pořadatele je déšť. V sobotu 9. dubna 2016 propršel celý závod a teplota byla nízká kolem 8 stupňů. Organizační výbor v čele s ředitelkou Magdou Hubačkovou to i v tomto počasí zvládl na jedničku

Mikulčice 20. 3. 2020

Zpracoval: Jan Bělohoubek

(17 stran)

